

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ
Δ 69/2022

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 8^η Σεπτεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι δύο (2022) ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και η έδρα της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής και Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύων:** Αδάμ Καραγλάνης (Αντιπρόεδρος της Αρχής)
- 2. Μέλη:** Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Μαρία Στυλιανίδου (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Ερωφίλη Χριστοβασίλη
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Βασιλική Σκαρτσούνη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγητής: Ιωάννης Σταθακόπουλος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Γεωπόνος Περιβαλλοντολόγος (Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης), επικουρούμενος από τον ασκούμενο δικηγόρο Θ. Μαγκλάρα.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν ο εισηγητής (μέσω τηλεδιάσκεψης), η προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, κα Μ. Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, κα Μ. Σιδέρη, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016

για την «Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα», εκτιμώμενης αξίας 306.240,78 χωρίς ΦΠΑ (379.738,56€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

1. Με το αρ. πρωτ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/64818/10374/1703/29.07.2022 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4184/01.08.2022) έγγραφο-αίτημα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (στο εξής και «Αρχή») και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, όπως αυτό συμπληρώθηκε με τα από 08-08-2022, 16-08-2022 και 25-8-2022 έγγραφα (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 4300, 4303/08-08-2022, 4379/17-08-2022 και 4448/25.8.2022) και τα συνημμένα σε αυτά αρχεία, ο ως άνω φορέας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση της σύμβασης: «Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα», εκτιμώμενης αξίας 306.240,78€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., με επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του Ν.4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Ιστορικό-πραγματικό πλαίσιο

2. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικώς και συμπληρωματικώς έγγραφα και στοιχεία, προκύπτουν τα ακόλουθα, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή:

2.1 “Με το αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/35589/4273/773/19.2.2021 έγγραφο, το Τμήμα Προμηθειών εισηγήθηκε την έγκριση δαπάνης ποσού ενός εκατομμυρίου, επτακοσίων πενήντα πέντε χιλιάδων, πεντακοσίων είκοσι ευρώ (1.755.520,00€) συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24% [1.415.741,94 + ΦΠΑ (24%) 339.778,06 = 1.755.520,00 €], για δύο (2) έτη από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και με δικαίωμα προαίρεσης ποσού 877.760,00 ευρώ με Φ.Π.Α. [Αναλυτικά: 707.870,97 + ΦΠΑ (24%) 169.889,03 = 877.760,00 €], με μονομερή παράταση εκ μέρους του Πανεπιστημίου για ένα (1) επιπλέον έτος από τη λήξη της αρχικής σύμβασης.

Σε εφαρμογή των κανόνων δημοσιότητας το αίτημα αναρτήθηκε στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων με αριθμό δημοσίευσης 21REQ008270185 2021-03-11. (1α. & 1β.) Με την αριθ. 9/45/04-03-2021 Απόφαση της Συγκλήτου (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/35591/1405/10-03-2021) εγκρίθηκε η δαπάνη για τη διενέργεια του διαγωνισμού «Ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα» (ΑΔΑΜ: 21REQ008278507 και ΑΔΑ: ΩΓ3646ΨΖΥ1-Δ9Η). (1γ.) Η διακήρυξη για τη σχετική σύμβαση δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με αριθμό δημοσίευσης: 2021/S 100-264316/26-05-2021 και αναρτήθηκε στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων με αριθμό ανάρτησης 21PROC008661475 2021-05-26. (2α. & 2β.) Η προκήρυξη αναρτήθηκε στο Πρόγραμμα Διαύγεια με ΑΔΑ: ΨΟΥΕ46ΨΖΥ1-MNK. (2γ.)

Η περίληψη διακήρυξης, με αριθ. πρωτ.: ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/51010/6855/1247/25-05-2021, εστάλη προς δημοσίευση στις εφημερίδες: Χρόνος Κομοτηνής, Γνώμη Αλεξανδρούπολης και Εμπρός Ξάνθης (Εβδομαδιαίας κυκλοφορίας). (2δ. & 2δα.). Επίσης, με το αριθ. πρωτ.: ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/51012/6857/1248/25-05-2021 έγγραφο του Αντιπρύτανη Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, η περίληψη διακήρυξης εστάλη για δημοσίευση στα κάτωθι Επιμελητήρια προκειμένου να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι: Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Κομοτηνής, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ξάνθης, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αλεξανδρούπολης, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, Γενική Συνομοσπονδία Βιοτεχνών και Επαγγελματιών Ελλάδος. (2ε.). Το πλήρες σώμα της διακήρυξης αναρτήθηκε στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ (αριθμός συστήματος: 133149) και στην ιστοσελίδα του Τμήματος Προμηθειών του Δ.Π.Θ. (<http://supplies.duth.gr>), στις 26/05/2021. (3.) Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των ηλεκτρονικών προσφορών του διαγωνισμού ορίστηκε η 5η Ιουλίου 2021.

Με την αριθ. 1/60/20-12-2021 (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/24136/1047/23-12-2021) απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ., εγκρίθηκε το 5ο πρακτικό συνεδρίασης της Επιτροπής παραλαβής, αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών του διαγωνισμού με αριθ. διακήρυξης 691/2021 (αριθμός συστήματος ΕΣΗΔΗΣ: 133149) και κατακυρώθηκε ο εν λόγω διαγωνισμός στην εταιρεία «ARGOS SECURITY A.E. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Η απόφαση κοινοποιήθηκε στην συμμετέχουσα εταιρεία μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, στις 23.12.2021.

Με το αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/29021/4563/736/18.1.2022 έγγραφο του Αντιπρύτανη Οικονομικών, Προγραμματισμού & Ανάπτυξης διαβιβάστηκε το σχέδιο Σύμβασης και όλο το υλικό του Διαγωνισμού στο Ζ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προκειμένου να υποβληθεί στο σχετικό έλεγχο νομιμότητας.

Στις 15.4.2022 κοινοποιήθηκε η αριθ. 193/2022 Πράξη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία: «..... Κωλύεται η σύναψη του σχεδίου σύμβασης του Δ.Π.Θ., με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Πανεπιστημίου στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα».

Με την αριθ. 8/129/19-4-2022 (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΠΡΣΥΜ/46094/2011/19-4-2022) απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Δ.Π.Θ. αποφασίστηκε η άσκηση Προσφυγής Ανάκλησης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά της αριθ. 193/2022 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στις 19.4.2022 κατατέθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο προσφυγή του άρθρου 328 παρ. 1 του ν. 4700/2020, για την ανάκληση της υπ' αριθ. 193/2022 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ορίστηκε ημέρα συζήτησης η 3η Μαΐου 2022.

Στις 20.4.2022 μας κοινοποιήθηκε Προσφυγή Ανάκλησης της αναδόχου εταιρείας «ARGOS SECURITY A.E. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», για την ανάκληση της υπ' αριθ. 193/2022 Πράξης.

Με το αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΝΟΜΥ/56800/637/20-6-2022 έγγραφο της Νομικής Υπηρεσίας, διαβιβάστηκε η αριθ. 1008/2022 Απόφαση του Έβδομου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία: «Απορρίπτει τις προσφυγές. Δεν ανακαλεί την 193/2022 Πράξη προσυμβατικού ελέγχου του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

Στις 22.6.2022 απεστάλη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, και επιδόθηκε μέσω δικαστικού επιμελητή, Προσφυγή Αναθεώρησης ενώπιον της Ελάσσονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της αναδόχου εταιρείας «ARGOS SECURITY A.E. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για την αναθεώρηση της υπ' αριθ. 1008/2022 απόφασης του Έβδομου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και την ανάκληση της υπ' αριθ. 193/2022 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στις 24.6.2022 κατατέθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο, Προσφυγή ενώπιον της Ελάσσονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την Αναθεώρηση της υπ' αριθ. 1008/2022 Απόφασης του Εβδόμου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου με την οποία απορρίφθηκε η από 19.4.2022 (ΑΒΔ 3907/19.4.2022) προσφυγή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με αριθμό κατάθεσης ΑΒΔ5129/2022”.

Επισημαίνεται ότι, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, ως ημερομηνία συζήτησης της Προσφυγής Αναθεώρησης στο ακροατήριο της Ολομέλειας Διακοπών του Ελεγκτικού Συνεδρίου ορίστηκε η 25-7-2022, οπότε και συζητήθηκε η ανωτέρω Προσφυγή, ενώ μέχρι σήμερα δεν έχει κοινοποιηθεί η σχετική απόφαση στην αναθέτουσα αρχή.

2.2 Σχετικά με τους λόγους προσφυγής στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει:

“Στις 26.3.2021 με το υπ' αριθ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/40828/4843/885 έγγραφο, το Τμήμα Προμηθειών εισηγήθηκε την παράταση της υπ' αριθ. 616/2019 σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του ΔΠΘ στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα (προαίρεση που προβλεπόταν στην αριθ. 616/2018 διακήρυξη και στην 616/2019 σύμβαση).

Με την αριθ. 8/88/29-3-2021 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Δ.Π.Θ. (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΠΡΣΥΜ/40900/1482/311-3-2021) εγκρίθηκε η παράταση της 616/2019 σύμβασης από 11.05.2021 και μέχρι την υπογραφή νέας σύμβασης και όχι περισσότερο από ένα (1) έτος, καθώς και η δαπάνη ποσού 793.106,44€ με Φ.Π.Α. και υπεγράφη η σύμβαση με αριθ. 616/2021 (Παράταση).

Με το υπ' αριθ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/46196/7129/1206/19-4-2022 έγγραφο, το Τμήμα Προμηθειών εισηγήθηκε την, σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του ν. 4412/2016, παράταση της με αριθ. 616/2021 σύμβασης Παροχής υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και

εξωτερικών χώρων του Δ.Π.Θ. στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα, με την εταιρεία "MY SERVICES SECURITY AND FACILITY S.A", για 1,5 μήνα και αξία 79.310,64€ με ΦΠΑ 24% (63.960,20€ + 15.350,45€ Φ.Π.Α.) (σχετ. ΔΠΘ/ΝΟΜΥ/46625/532/27.4.2022).

Με την αριθ. 11/129/19-4-2022 (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΠΡΣΥΜ/46197/2025/20-04-2022) απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Δ.Π.Θ. αποφασίστηκε η έγκριση της παράτασης και στις 09.05.2022 υπεγράφη η σχετική σύμβαση, με αριθ. 616/2022 (παράταση) (ΑΔΑΜ: 22ΣΥΜΝ010515629 2022-05-09)

Με το υπ' αριθ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/55748/8753/1480/14-06-2022 έγγραφο, το Τμήμα Προμηθειών εισηγήθηκε την, σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του ν. 4412/2016, εκ νέου παράταση της με αριθ. 616/2021 σύμβασης Παροχής υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δ.Π.Θ. στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα, με την εταιρεία "MY SERVICES SECURITY AND FACILITY S.A", από 26.06.2022 και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, και πάντως όχι πέραν της 25ης Σεπτεμβρίου 2022 και αξία 158.621,28€ με ΦΠΑ 24% (127.92039€ + 30.700,89€ Φ.Π.Α.).

Με την αριθ. 26/134/21-6-2022 (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΠΡΣΥΜ/55749/2599/21-6-2022) απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Δ.Π.Θ. αποφασίστηκε η έγκριση της εκ νέου παράτασης και στις 23.06.2022 υπεγράφη η σχετική σύμβαση, με αριθ. 616-2/2022 (παράταση) (ΑΔΑΜ: 22ΣΥΜΝ010804425 2022-06-24) **η οποία λήγει στις 25.9.2022.**

Προς κάλυψη του κενού και λαμβάνοντας υπόψη την επιτακτική ανάγκη φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δ.Π.Θ., για το διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όσον αφορά τη διαγωνιστική διαδικασία με αριθ. διακήρυξης 691/2021 και συστημικό αριθμό ΕΣΗΔΗΣ: 133149, ή μέχρι την ολοκλήρωση, εφόσον απαιτηθεί, νέας διαγωνιστικής διαδικασίας (ανοικτή διαδικασία με συντόμευση προθεσμιών, που εκτιμάται σε 6 μήνες), κρίνεται αναγκαίο να προκηρυχθεί διαγωνισμός με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 εδάφιο γ, του ν. 4412/2016. Προς επίρρωση του επιτακτικού, αναγκαίου και άφευκτου του αιτήματος, εκθέτονται τα ακόλουθα:

- Λαμβάνοντας υπόψη την ασφαλιζόμενη αξία (αριθ. 710/2022 διακήρυξης του Δ.Π.Θ. για την ασφάλιση κατά κινδύνου πυρός, κλοπής, πλημμύρας (από εξωτερικά αίτια), τρομοκρατικών ενεργειών και κατά κινδύνου καταστροφών-βανδαλισμών της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου Θράκης στις πόλεις Κομοτηνή, Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα), η οποία ανέρχεται στο ποσό των 105.534.547,34 ευρώ, διαφαίνεται η επιτακτική ανάγκη - απαίτηση φύλαξης της «περιουσίας» του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου. Θα πρέπει εδώ να τονιστεί ότι στην ανωτέρω αξία συμπεριλαμβάνονται, εκτός από τα κτίρια και το περιεχόμενο αυτών, το οποίο ποικίλει τόσο σε αξία, όσο και στο είδος (ενδεικτικά: πίνακες ζωγραφικής, , επιστημονικά συγγράμματα, Ελληνικά και Ξενόγλωσσα βιβλία, έπιπλα, Η/Υ, εκτυπωτές, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα κλπ.), μηχανολογικές και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, οπτικοακουστικά συστήματα και επιστημονικός και εργαστηριακός

εξοπλισμός (εργαστηριακά αυτοκίνητα, υδρομετεωρολογικός τηλεματικός σταθμός, αισθητήρας ατμοσφαιρικής πίεσης κλπ.).

- Η ύπαρξη φυλάκων λειτουργεί αποτρεπτικά σε περιπτώσεις κλοπών. Δεν είναι εξάλλου λίγες οι φορές που έχουν «εκδιωχθεί» παραβατικά άτομα ή έχουν αποφευχθεί απόπειρες κλοπών. Ενδεικτική είναι καταγραφή σε Δελτίο Συμβάντων του Β΄ Θυρωρείου στην Πολυτεχνική Σχολή Ξάνθης, στις 24.7.2021, όπου δύο φορές, στις 12:40 και στις 16:30, «.....» εισήλθαν στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης και προσπαθούσαν να κλέψουν καλώδια.

- Πολλά εκ των κτιρίων του Πανεπιστημίου βρίσκονται εκτός πόλεων. Η Πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής βρίσκεται σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων περίπου από το κέντρο της πόλης της Κομοτηνής και εκτείνεται σε έκταση 2.985.000 m². Η Πανεπιστημιούπολη της Ξάνθης βρίσκεται στην περιοχή των Κιμμερίων και σε απόσταση τριών χιλιομέτρων περίπου από το κέντρο της και εκτείνεται σε έκταση 1.354.340 m². Η Πανεπιστημιούπολη της Δραγάνας βρίσκεται δίπλα στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης (6 ο χλμ. Αλεξανδρούπολης – Μάκρης), ενώ η Σχολή Επιστημών Αγωγής στεγάζεται σε κτηριακό συγκρότημα στη Νέα Χηλή Αλεξανδρούπολης.

- Η ανάγκη φύλαξης των εγκαταστάσεων του Δ.Π.Θ. προκύπτει και λόγω αύξησης, τα τελευταία χρόνια, της διέλευσης παράτυπων μεταναστών από την Θράκη, λόγω των πολέμων και των διώξεων που εντείνονται (συρράξεις στη Σομαλία, το Αφγανιστάν, αναζωπύρωση των συγκρούσεων στη Συρία). Απόδειξη προς τούτο αποτελεί το από 24.6.2022 έγγραφο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Ορεστιάδας, το οποίο αναφέρει: «...Επίσης, σας επισημαίνουμε ότι το σημείο όπου βρίσκονται οι παραπάνω εγκαταστάσεις αποτελεί σημείο διέλευσης παράτυπων μεταναστών με ότι κινδύνους αυτό συνεπάγεται για τις εγκαταστάσεις των φοιτητικών εστιών Ορεστιάδας.....»

2.2 Σύμφωνα με την προσκομισθείσα αιτιολογική έκθεση της αναθέτουσας αρχής αναφορικά με την έγκριση του αιτήματος:

“Προς απόδειξη της κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή παραθέτουμε τα εξής:

✓ Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης εγκαίρως, στις 19.2.2021 (15 μήνες πριν τη λήξη της σύμβασης που βρισκόταν εκείνη τη στιγμή σε ισχύ), προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για να καλύψει τις ανάγκες του σε υπηρεσίες φύλαξης.

✓ Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη (78) του προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ «...οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει ιδίως να ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις μεγάλες συμβάσεις σε παρτίδες... Η αναθέτουσα αρχή θα έχει καθήκον να εξετάζει την ορθότητα της υποδιαίρεσης συμβάσεων σε παρτίδες και θα είναι ελεύθερη να αποφασίζει αυτόνομα, βάσει οιαδήποτε σκεπτικού κρίνει πρόσφορο, χωρίς να υπόκειται σε διοικητική ή δικαστική εποπτεία. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει ότι δεν είναι σκόπιμη η υποδιαίρεση της σύμβασης σε παρτίδες, στη χωριστή έκθεση ή στα έγγραφα της προμήθειας θα πρέπει να αναφέρονται οι κύριοι λόγοι αυτής της επιλογής...» (αιτιολογικές σκέψεις 78 και 79 οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι εναπόκειται στην ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, ανάλογα με τις ανάγκες της, να προβλέψει το διαιρετό ή όχι της υπό

ανάθεσης σύμβασης και στην περίπτωση που αποφασίσει την υποδιαίρεση, οφείλει να αναφέρει τους κύριους λόγους αυτής της επιλογής «...στη χωριστή έκθεση ή στα έγγραφα της προμήθειας...». Το ίδρυμά μας, στο έγγραφο με θέμα «Σκοπιμότητα για την Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του ΔΠΘ στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα», το οποίο συνοδεύει το υπ' αριθ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/35589/4273/773/19.02.2021 έγγραφο) αναλύει τους λόγους που οδήγησαν στη σχετική απόφαση.

✓ Στην Πράξη 193/2022, το Κλιμάκιο, κατά πλειοψηφία, έκρινε ότι η μη υποδιαίρεση της σύμβασης σε τμήματα δεν αιτιολογείται επαρκώς. Μειοψήφησε (πάντως εξέφερε διαφορετική γνώμη) ο Πρόεδρος του Κλιμακίου, κατά τη γνώμη του οποίου, η μη υποδιαίρεση της σύμβασης σε τμήματα αιτιολογείται επαρκώς.

✓ Αντίστοιχα, και στην 1008/2022 Πράξη του Κλιμακίου, κατά πλειοψηφία κρίθηκε ότι η αιτιολογία της σκοπιμότητας της ενιαίας δημοπράτησης του αντικειμένου της σύμβασης πάσχει από πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης. Μειοψήφησε και πάλι η Πρόεδρος του Τμήματος, η οποία διατύπωσε την άποψη ότι «Η επιλογή του Δ.Π.Θ. να μην υποδιαιρεθεί το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης σε περισσότερα τμήματα με βάση γεωγραφικά ή άλλα κριτήρια κείται εντός των ορίων της διακριτικής του ευχέρειας, δεδομένου ότι αιτιολογείται επαρκώς ενόψει του αντικειμένου της, όπως αυτό περιγράφεται στα έγγραφα της σύμβασης, και ορθώς υιοθετήθηκε».

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, γίνεται αντιληπτό ότι προβάλλει επιτακτική και μη οφειλόμενη σε υπαιτιότητα της Αναθέτουσας Αρχής, η ανάγκη προκήρυξης διαγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 παρ. 2 εδαφ. γ του ν. 4412/2016)".

2.3 Σημειώνεται ότι στον υπό κρίση φάκελο του αιτήματος υποβλήθηκαν συνημμένα:

α) Η υπ' αρ. πρωτ. 691/2021 διακήρυξη ηλεκτρονικού ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού άνω των ορίων για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο (Ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα. (CPV) : 79713000» συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.415.741,94 χωρίς ΦΠΑ (1.755.520,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) με προβλεπόμενη διάρκεια δύο (2) ετών από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης και με δικαίωμα προαίρεσης 707.870,97€ χωρίς ΦΠΑ (877.760,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) με μονομερή παράταση εκ μέρους του Πανεπιστημίου για ένα επιπλέον έτος από τη λήξη της αρχικής σύμβασης (ΑΔΑΜ: 21REQ008278507 και ΑΔΑ: ΩΓ3646ΨΖΥ1-Δ9Η) ύστερα από απόφαση του αρμοδίου οργάνου της αναθέτουσας αρχής.

β) Η με αριθ. 081/2022 Πράξη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία: «..... Αναβάλλει την έκδοση οριστικής Πράξης. Και Διατάσσει τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου.....».

Ειδικότερα, «..... το Κλιμάκιο κρίνει κατά πλειοψηφία, ότι έπρεπε να αναβάλλει την έκδοση οριστικής πράξης, προκειμένου να αιτιολογηθεί περαιτέρω από την Αναθέτουσα Αρχή η επιλογή της να μην υποδιαιρέσει τη σύμβαση σε τμήματα..... Μειοψήφησε ο Πρόεδρος του Κλιμακίου ....., ο οποίος είχε

την γνώμη ότι δεν πρέπει να αναβληθεί η έκδοση οριστικής Πράξης για τον ανωτέρω λόγο, καθόσον αιτιολογείται επαρκώς από την Αναθέτουσα Αρχή η παρεχόμενη σ' αυτήν από το νόμο δυνατότητα να μην υποδιαιρέσει την σύμβαση σε τμήματα.....»

γ) Η με αριθ. 193/2022 Πράξη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία: «..... Κωλύεται η σύναψη του σχεδίου σύμβασης του Δ.Π.Θ., με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Πανεπιστημίου στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα»

δ) Η με αριθ. 1008/2022 Απόφαση του Έβδομου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία: «Απορρίπτει τις προσφυγές. Δεν ανακαλεί την 193/2022 Πράξης προσυμβατικού ελέγχου του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

ε) Η υπ' αριθ. 26/134/21-6-2022 (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΠΡΣΥΜ/55749/2599/21-6-2022) απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Δ.Π.Θ. με την οποία αποφασίστηκε η έγκριση της εκ νέου παράτασης και στις 23.06.2022 υπεγράφη η σχετική σύμβαση, με αριθ. 616-2/2022 (παράταση) (ΑΔΑΜ: 22SYMNO10804425 2022-06-24) **η οποία λήγει στις 25.9.2022.**

στ) Σχέδιο απόφασης του Πρυτανικού Συμβουλίου του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάδειξη αναδόχου «Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα», για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης και κατόπιν λήψης σύμφωνης γνώμης από την ΕΑΑΔΗΣΥ, με συνημμένο παράρτημα που αφορά στο Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα φύλαξης των χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, αναλυτικά στοιχεία του απαιτούμενου αριθμού φυλάκων, (αριθμός ατόμων και απαιτούμενων ημερών ανά είδος απασχόλησης), στις τεχνικές απαιτήσεις του Δ.Π.Θ. που πρέπει να πληρούν οι οικονομικοί φορείς που θα συμμετέχουν στον διαγωνισμό, στην αποδεδειγμένη ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών σε αντίστοιχο αντικείμενο για το οποίο προκηρύσσεται ο διαγωνισμός (φύλαξη κτιριακών εγκαταστάσεων), στους όρους της σύμβασης με βάση τους οποίους σκοπείται να διεξαχθεί η διαπραγμάτευση, στον απαιτούμενο Αριθμό προσωπικού που απασχολεί στην επιχείρησή του ο προσφέρων κατά την διάρκεια του προηγούμενου της διενέργειας του διαγωνισμού έτους κ.α. Στο εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνεται αναλυτικός μηνιαίος πίνακας Δαπάνης για την «Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα» εκτιμώμενης αξίας 306.240,78€ χωρίς ΦΠΑ (379.738,56€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) για έξι (6) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

ζ) Πίνακα Συμβάσεων όπου αποτυπώνεται το συνολικό ύψος της δαπάνης συμβάσεων ιδίου τύπου, που αφορούν στα έτη 2014 έως σήμερα (2022).

II. Νομικό πλαίσιο

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 2 περ. α' και β' του ν. 4441/2016, οι αποφάσεις των αναθετουσών

Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής.

4. Τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147/2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», ως ισχύει:

i. Άρθρο 2 «Ορισμοί» :

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 223

2) ως «κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)», νοούνται οι αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' και, εφόσον έχουν επέλθει διορθώσεις ή τροποποιήσεις, οι φορείς που τις έχουν διαδεχθεί,

5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών [...]

28) ως «δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων» και ως «συμβάσεις άνω των ορίων» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις και οι συμβάσεις κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 της παρούσας παραγράφου που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 17 και 237 έως 252, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα όρια της διάταξης των άρθρων 5 και 235, αντίστοιχα, όπως ισχύουν κάθε φορά [...]

ii. Η διάταξη του άρθρου 5 “Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)” του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...)

δ) 750.000,00 € για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α΄.

iii..Το άρθρο 107 “Ανάθεση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες” ορίζουν: “Οι δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α΄ ανατίθενται, σύμφωνα την παρ. 3, τα άρθρα 108, 109, 109 Α και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Οι δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α΄, ανατίθενται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, το άρθρο 122, τα άρθρα 109, 109 Α και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

3. Σε κάθε περίπτωση οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και οι διαδικαστικοί κανόνες των παραγράφων 1 και 2 πρέπει να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σχετικών υπηρεσιών.

iv. Το Άρθρο 6 «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης» (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

«1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης {...}2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης 7 μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού {...} 11. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης·

β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες {...}».

v. Το Άρθρο 26 «Επιλογή των διαδικασιών» (άρθρο 26 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) : ορίζει ότι «6. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 32, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να προσφεύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση ή διαγωνισμό».

vi. Το άρθρο 32 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ): «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

vii. Τα προβλεπόμενα στο άρθρο 32^A :

1. Εξαίρονται της υποχρεωτικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 22, περί κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες, του άρθρου 36, περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, της παρ. 1 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων, και των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση:

α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2, την παρ. 3, την περ. β' της παρ. 4 και την παρ. 6, 8 β) όπου η ανάθεση έχει επείγοντα χαρακτήρα σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2, ή [...]

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται

στο άρθρο 221, περί οργάνων διενέργειας ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, και εισηγείται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης. Ειδικά στην περίπτωση που συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. β' της παρ. 1 ως γνωμοδοτικό όργανο μπορεί να ορίζεται και η αρμόδια υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής. [...]

viii. Το άρθρο 59 του ν.4412/2016 ορίζει ότι: “1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων αυτών. Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν διαιρεθεί υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παρ. 4, οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τους βασικούς λόγους της απόφασής τους να μην διαιρέσουν μία σύμβαση σε τμήματα, στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης ή στην ειδική έκθεση του άρθρου 341 [...]”.

ix. Σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις σκέψεις 78 και 79 οδηγίας 2014/24/ΕΕ:

Οι δημόσιες προμήθειες θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ανάγκες των ΜΜΕ. Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τον Κώδικα Βέλτιστων Πρακτικών που περιλαμβάνεται στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2008, με τίτλο «Ευρωπαϊκός Κώδικας Βέλτιστων Πρακτικών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις συμβάσεις δημόσιων προμηθειών», παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο εφαρμογής του πλαισίου δημόσιων προμηθειών κατά τρόπο που διευκολύνει τη συμμετοχή των ΜΜΕ. Προς τούτο και για να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει ιδίως να ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις μεγάλες συμβάσεις σε παρτίδες. Η υποδιαίρεση θα μπορούσε να γίνεται είτε σε ποσοτική βάση, ώστε το μέγεθος των επιμέρους συμβάσεων να αντιστοιχεί καλύτερα στις δυνατότητες των ΜΜΕ, είτε σε ποιοτική βάση, αναλόγως του είδους και των διαθέσιμων εξειδικεύσεων, ώστε να προσαρμόζεται καλύτερα το περιεχόμενο των επιμέρους συμβάσεων στους εξειδικευμένους τομείς των ΜΜΕ ή σύμφωνα με τις διαδοχικές φάσεις των σχεδίων. Το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων θα πρέπει να καθορίζεται ελεύθερα από την αναθέτουσα αρχή η οποία, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της προμήθειας, θα πρέπει επίσης να μπορεί να αναθέτει κάποιες από τις παρτίδες χωρίς να εφαρμόζει τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας. Η αναθέτουσα αρχή θα έχει καθήκον να εξετάζει την ορθότητα της υποδιαίρεσης συμβάσεων σε παρτίδες και θα είναι ελεύθερη να αποφασίζει αυτόνομα, βάσει οιοδήποτε σκεπτικού κρίνει πρόσφορο, χωρίς να υπόκειται σε διοικητική ή δικαστική εποπτεία. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει ότι δεν είναι σκόπιμη η υποδιαίρεση της σύμβασης σε παρτίδες, στη χωριστή έκθεση ή στα έγγραφα της προμήθειας θα πρέπει να αναφέρονται οι κύριοι λόγοι αυτής της επιλογής. Τέτοιοι λόγοι θα ήταν, επί παραδείγματι, να αποφανθεί η αναθέτουσα αρχή ότι η υποδιαίρεση εγκυμονεί τον κίνδυνο να περιοριστεί ο ανταγωνισμός ή να γίνει η εκτέλεση της σύμβασης υπερβολικά δύσκολη από τεχνικής απόψεως ή ακριβή, ή ότι η ανάγκη να συντονιστούν οι διάφοροι εργολάβοι των παρτίδων ενδέχεται να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ελευθερία να εντείνουν τις προσπάθειές τους ώστε να διευκολύνουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην αγορά δημόσιων προμηθειών, επεκτείνοντας σε μικρότερες συμβάσεις την υποχρέωση εξέτασης της

υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε παρτίδες, απαιτώντας από τις αναθέτουσες αρχές να αιτιολογούν την απόφασή τους να μην χωρίζουν τις συμβάσεις σε παρτίδες ή καθιστώντας υποχρεωτική την υποδιαίρεση σε παρτίδες υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Για τον ίδιο σκοπό, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν την ελευθερία να προβλέπουν μηχανισμούς για απευθείας πληρωμές σε υπεργολάβους.

Όταν οι συμβάσεις υποδιαιρούνται σε παρτίδες, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, προκειμένου, παραδείγματος χάρη, να διατηρήσουν τον ανταγωνισμό ή να διασφαλίσουν την αξιοπιστία του εφοδιασμού, να μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων για τις οποίες μπορεί να υποβάλει προσφορά ένας οικονομικός φορέας· θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα. Ωστόσο, ο στόχος της διευκόλυνσης της μεγαλύτερης πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες προμήθειες ενδέχεται να υπονομευθεί, εάν οι αναθέτουσες αρχές υποχρεωθούν να αναθέσουν τη σύμβαση ανά παρτίδα, ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται την αποδοχή λύσεων ουσιωδώς λιγότερο πλεονεκτικών σε σχέση με μια σύμβαση η οποία συγκεντρώνει διάφορες ή όλες τις παρτίδες. Όταν η δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου αυτής έχει ήδη αναφερθεί ρητά προηγουμένως, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διενεργήσουν συγκριτική αξιολόγηση των προσφορών, ούτως ώστε να καθορισθεί αν οι προσφορές συγκεκριμένου προσφέροντος για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων πληρούν, ως σύνολο, τα κριτήρια ανάθεσης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, όσον αφορά αυτές τις παρτίδες, καλύτερα από τις προσφορές των χωριστών παρτίδων, μεμονωμένα. Εάν ναι, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αναθέσει σύμβαση που συνδυάζει τις εν λόγω παρτίδες με το συγκεκριμένο προσφέροντα. Διευκρινίζεται ότι οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να διενεργήσουν τη συγκριτική αξιολόγηση, πρώτον, καθορίζοντας ποιες προσφορές πληρούν βέλτιστα τα κριτήρια ανάθεσης για κάθε παρτίδα και στη συνέχεια συγκρίνοντάς τις με τις προσφορές που έχουν υποβληθεί από συγκεκριμένο προσφέροντα για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων συνολικά.

χ. Το άρθρο 61 «Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης»:

«1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120».

xi. Το Άρθρο 23 «Ονοματολογίες» (άρθρο 23 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

«οποιοσδήποτε αναφορές σε ονοματολογίες στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων γίνονται με τη χρήση του «Κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)», όπως εγκρίθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002, για το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (L 340)».

xii. Το άρθρο 376 «Μεταβατικές διατάξεις» (άρθρα 90 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ):

«1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 3 έως 221), {...} και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120, 290 και 330 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου {...}».

xiii. Το άρθρο 379 «Έναρξη ισχύος» (άρθρα 90 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ): 9

«1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του {...}».

5A. Το άρθρο 328 του Ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» ορίζει τα εξής:

“ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ

1. Προσφυγή ανάκλησης της πράξης του Κλιμακίου Προσυμβατικού Ελέγχου ή του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίνεται ότι κωλύεται η υπογραφή της ελεγχόμενης σύμβασης, υποβάλλεται στη γραμματεία του αρμόδιου Τμήματος σε περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα ή τον νόμο, από όποιον έχει έννομο συμφέρον προς τούτο ή από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου χάριν του δημόσιου συμφέροντος, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της πράξης του Κλιμακίου ή του Επιτρόπου στον αρμόδιο φορέα και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Η προσφυγή ανάκλησης κοινοποιείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με επιμέλεια του αιτούντος, σε καθέναν που έχει έννομο συμφέρον. Ο Πρόεδρος του Τμήματος μπορεί να διατάξει τη γνωστοποίηση, με οποιονδήποτε τρόπο, της προσφυγής ανάκλησης και σε άλλους, οι οποίοι έχουν κατά την κρίση του έννομο συμφέρον. Δεύτερη προσφυγή ανάκλησης από τον ίδιο αιτούντα κατά της αυτής πράξης δεν επιτρέπεται.

3. Όποιος έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να ασκήσει εγγράφως ή προφορικά παρέμβαση μέχρι τη συζήτηση της προσφυγής ανάκλησης στο ακροατήριο.

4. Ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζει εισηγητή της υπόθεσης πριν από τη συζήτησή της. Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν υπόμνημα μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη συζήτηση στο ακροατήριο της προσφυγής.

5. Η έκδοση μη οριστικής απόφασης επιτρέπεται μία μόνο φορά. Αν εκδοθεί αναβλητική απόφαση λόγω έλλειψης στοιχείων, ορίζεται προθεσμία που δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες, εντός της οποίας πρέπει να συμπληρωθούν τα στοιχεία του φακέλου. Μετά την πάροδο της προθεσμίας που έχει ορισθεί η υπόθεση εισάγεται προς συζήτηση στην αμέσως επόμενη δικάσιμο. Η απόφαση για την προσφυγή ανάκλησης εκδίδεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη συζήτησή της.

6. Το Τμήμα μπορεί, με απόφασή του, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να υποβάλει ερώτημα στην Ολομέλεια, αν, κατά την εξέταση προσφυγής, κρίνει ότι διάταξη τυπικού νόμου είναι αντισυνταγματική ή αντίθετη σε άλλη υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας ή αν κρίνει ότι ανακύπτει ζήτημα μείζονος σπουδαιότητας ή γενικότερης σημασίας”.

Το άρθρο 329 του Ν. 4700/2020 ορίζει τα εξής:

«ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

1. Προσφυγή αναθεώρησης κατά της απόφασης του Τμήματος, με την οποία απορρίφθηκε προσφυγή ανάκλησης, υποβάλλεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου, σε περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα ή τον νόμο, από το Δημόσιο, την αναθέτουσα αρχή ή φορέα, τον παρεμβάντα κατά την εκδίκαση της προσφυγής ανάκλησης ή από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Η προσφυγή αναθεώρησης ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση, με επιμέλεια της γραμματείας του Τμήματος, της προσβαλλόμενης απόφασης στον προσφεύγοντα. Η προσφυγή αναθεώρησης κοινοποιείται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με επιμέλεια του αιτούντος, στο Δημόσιο και σε όσους είχαν μετάσχει στην εκδίκαση της προσφυγής ανάκλησης. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί να διατάξει τη γνωστοποίηση, με οποιονδήποτε τρόπο, της προσφυγής αναθεώρησης και σε άλλους που έχουν κατά την κρίση του έννομο συμφέρον.

3. Δεύτερη προσφυγή αναθεώρησης από τον ίδιο αιτούντα κατά της αυτής απόφασης δεν επιτρέπεται.

4. Η προσφυγή αναθεώρησης εκδικάζεται κατά την επόμενη της κατάθεσής της προγραμματισμένη συνεδρίαση της ελάσσονος Ολομέλειας, εφόσον από την κατάθεση της προσφυγής αναθεώρησης μέχρι τη δικάσιμο μεσολαβεί διάστημα οκτώ (8) τουλάχιστον ημερών. Σε επείγουσες περιπτώσεις, η ελάσσων Ολομέλεια συγκαλείται εκτάκτως από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου. Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 328 εφαρμόζονται αναλόγως και για την εκδίκαση της προσφυγής αναθεώρησης από την ελάσσονα Ολομέλεια.

5. Αν γίνει δεκτή η προσφυγή αναθεώρησης, η ελάσσων Ολομέλεια αποφασίζει οριστικά για την ελεγχόμενη σύμβαση».

5B. Τα οριζόμενα στον ν. 4782/2021 (Α' 36/2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία.» και ιδίως το άρθρο 142 « Έναρξη ισχύος Μέρους Α' », όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σύμφωνα με το οποίο :

«Άρθρο 142 - Έναρξη ισχύος Μέρους Α'»

1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,

β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131 και 138,

γ) [Καταργείται].

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021

ε) των άρθρων 55, 108 κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α` της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, και 134 αρχίζει από την 1η.3.2022.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016 (Α` 147), 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α` της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το άρθρο 42, με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, καταλαμβάνει και εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος, διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του. Τα άρθρα 43 και 121 του ν. 4782/2021, με τα οποία τροποποιήθηκαν τα άρθρα 103 και 310, αντίστοιχα, του ν. 4412/2016, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος τους (1η.6.2021), διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά».

6. Στον ν. 4912/2022 (Α' 59/2022), με τίτλο, «Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης» και ιδίως στα άρθρα 17, παρ. 1 και 4 και 19 αυτού, όσον αφορά την αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, ορίζεται ότι:

«Άρθρο 17

Μεταβατικές διατάξεις - Μεταφορά αρμοδιοτήτων από την Αρχή του ν. 4013/2011 στην Αρχή του ν. 4412/2016

1. Από την έκδοση της πράξης διορισμού Προέδρου και τουλάχιστον έξι (6) Συμβούλων της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων του άρθρου 347 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του παρόντος νόμου: (α) η Αρχή του ν. 4013/2011 (Α' 204) καταργείται και το σύνολο των δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και εννόμων σχέσεών της, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης του ειδικού τραπεζικού λογαριασμού της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011, περιέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση στην Αρχή του ν. 4412/2016, (β) δίκες της Αρχής του ν. 4013/2011 συνεχίζονται χωρίς διακοπή από την Αρχή του ν. 4412/2016, η οποία λογίζεται ως

καθολικός διάδοχος της Αρχής του ν. 4013/2011, (γ) όλα τα υφιστάμενα ταμειακά υπόλοιπα της Αρχής του ν. 4013/2011 μεταφέρονται στην Αρχή του ν. 4412/2016, η οποία συνεχίζει την εκτέλεση του τρέχοντος προϋπολογισμού. [...]

4. Μέχρι την έκδοση της πράξης διορισμού Προέδρου και τουλάχιστον έξι (6) Συμβούλων της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) του άρθρου 347 του ν. 4412/2016, η καταργούμενη Αρχή του ν. 4013/2011 εξακολουθεί να λειτουργεί με τα όργανα διοίκησης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. [...]

Άρθρο 19

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έκδοση Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία διορίζονται ο Πρόεδρος και τουλάχιστον έξι (6) Σύμβουλοι της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 348 του ν. 4412/2016 (Α' 147), καταργούνται: (α) τα άρθρα 1 έως 10 του ν. 4013/2011 (Α' 204) για την «Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων» («Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.» ή «Αρχή») και (β) το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016.».

III. Νομική εκτίμηση

7. Το υπό εξέταση αίτημα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης το οποίο αποτελεί αναθέτουσα αρχή και μάλιστα Κεντρική Κυβερνητική Αρχή (Κ.Κ.Α) κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 2 του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 9 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι οι αιτούμενες υπηρεσίες φύλαξης εντάσσονται στις κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (άρθρα 107 - 110 και Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016), για τις οποίες ως κατώτατο ενωσιακό όριο, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, έχει ορισθεί το ποσό των ευρώ 750.000 πλέον ΦΠΑ, τόσο για κεντρικές κυβερνητικές αρχές (Κ.Κ.Α.) όσο και για μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές (μη Κ.Α.Α.).

Το εξεταζόμενο αίτημα αφορά στην προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής κοινωνικών και άλλων ειδικών υπηρεσιών, με τίτλο «Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα, με (CPV) : 79713000», εκτιμώμενης αξίας 306.240,78€ χωρίς ΦΠΑ και διάρκειας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, χωρίς δικαίωμα προαίρεσης. Το ανωτέρω ποσό υπολείπεται του κατώτατου ορίου του άρθρου 5 παρ. δ' του ν. 4412/2016, ως ισχύει, που αφορά στην εκτιμώμενη αξία δημοσίων συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α' του ίδιου νόμου, ήτοι του ποσού των 750.000,00€ χωρίς ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, δέον όπως εξετασθεί η αρμοδιότητα της Αρχής, λόγω ποσού, για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011.

Επισημαίνεται σχετικά ότι σύμφωνα με την παρ. 11, του άρθρου 6 του ν. 4412/2016, όταν πρόκειται για

δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όπως στην προκειμένη περίπτωση, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης·

β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.

Σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία του φακέλου και λαμβανομένων υπόψη: α) της προκηρυχθείσας εντός του 2021 διαγωνιστικής διαδικασίας, συνολικού προϋπολογισμού 2.123.612,80 ευρώ χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης (1.415.741,94 ευρώ αρχική αξία + 707.870,97 ευρώ δικαίωμα προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ), που αναμένεται να συμβασιοποιηθεί εντός του έτους 2022, αφότου εκδοθεί απόφαση επί της ασηθείσας προσφυγής ενώπιον της Ελάσσονος Ολομέλειας του ΕλΣυν για την Αναθεώρηση της υπ' αριθ. 1008/2022 Απόφασης του Εβδόμου Τμήματος και ολοκληρωθεί εν γένει η διαδικασία προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας ενώπιον αυτού, β) της εκτιμώμενης αξίας του υποβληθέντος αιτήματος ποσού 306.240,78 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, γ) της ενεργοποίησης των προαιρέσεων και παρατάσεων της σύμβασης κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο σημείο 2.2 της παρούσας,

προκύπτει ότι, για το έτος 2022, η συνολική εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων ίδιου τύπου της αναθέτουσας αρχής θα ανέλθει σε ποσό που υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 παρ. δ' του ν. 4412/2016 (βλ. ανωτέρω, Ιστορικό παρ. 2) κι, ως εκ τούτου, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

8. Συναφώς επισημαίνεται ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2014/24/ΕΚ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να

συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

9. Εν προκειμένω, η νομική βάση για την υποβολή του αιτήματος του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης είναι η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση), καθώς αυτή επικαλείται ρητά η αιτούσα αναθέτουσα αρχή.

10. Ως εκ τούτου, δέον όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων.

Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο

(ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

11. Εν προκειμένω, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της σύμβασης «Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα».

Ως προς την εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων της εφαρμοστέας διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στο υπό κρίση αίτημα και αποτυπώνεται στο ιστορικό της παρούσας:

*1. Με την αριθ. 26/134/21-6-2022 (αριθ. πρωτ. ΔΠΘ/ΠΡΣΥΜ/55749/2599/21-6-2022) απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Δ.Π.Θ. αποφασίστηκε η έγκριση της εκ νέου παράτασης και στις 23.06.2022 υπεγράφη η σχετική σύμβαση, με αριθ. 616-2/2022 (παράταση) (ΑΔΑΜ: 22ΣΥΜΝ010804425 2022-06-24) **η οποία λήγει στις 25.9.2022.***

Από τα ανωτέρω προβάλλει ορατός ο κίνδυνος να λήξει η σύμβαση που βρίσκεται σε ισχύ αυτή τη στιγμή και να παραμείνουν οι χώροι του Δ.Π.Θ. χωρίς φύλαξη.

Προς κάλυψη του κενού και λαμβάνοντας υπόψη την επιτακτική ανάγκη φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δ.Π.Θ., για το διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όσον αφορά τη διαγωνιστική διαδικασία με αριθ. διακήρυξης 691/2021 και συστημικό αριθμό ΕΣΗΔΗΣ: 133149, ή μέχρι την ολοκλήρωση, εφόσον απαιτηθεί, νέας διαγωνιστικής διαδικασίας (ανοικτή διαδικασία με συντόμευση προθεσμιών, που εκτιμάται σε 6 μήνες), κρίνεται αναγκαίο να προκηρυχθεί διαγωνισμός με τη διαδικασία της

διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 εδάφιο γ, του ν. 4412/2016. Προς επίρρωση του επιτακτικού, αναγκαίου και άφευκτου του αιτήματος, εκθέτονται τα ακόλουθα:

2. Λαμβάνοντας υπόψη την ασφαλιζόμενη αξία (αριθ. 710/2022 διακήρυξης του Δ.Π.Θ. για την ασφάλιση κατά κινδύνου πυρός, κλοπής, πλημμύρας (από εξωτερικά αίτια), τρομοκρατικών ενεργειών και κατά κινδύνου καταστροφών-βανδαλισμών της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Κομοτηνή, Ξάνθη, [5] Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα), η οποία ανέρχεται στο ποσό των 105.534.547,34 ευρώ, διαφαίνεται η επιτακτική ανάγκη - απαίτηση φύλαξης της «περιουσίας» του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου. Θα πρέπει εδώ να τονιστεί ότι στην ανωτέρω αξία συμπεριλαμβάνονται, εκτός από τα κτίρια και το περιεχόμενο αυτών, το οποίο ποικίλει τόσο σε αξία, όσο και στο είδος (ενδεικτικά: πίνακες ζωγραφικής, , επιστημονικά συγγράμματα, Ελληνικά και Ξενόγλωσσα βιβλία, έπιπλα, Η/Υ, εκτυπωτές, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα κλπ.), μηχανολογικές και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, οπτικοακουστικά συστήματα και επιστημονικός και εργαστηριακός εξοπλισμός (εργαστηριακά αυτοκίνητα, υδρομετεωρολογικός τηλεματικός σταθμός, αισθητήρας ατμοσφαιρικής πίεσης κλπ.).

3. Η ύπαρξη φυλάκων λειτουργεί αποτρεπτικά σε περιπτώσεις κλοπών. Δεν είναι εξάλλου λίγες οι φορές που έχουν «εκδιωχθεί» παραβατικά άτομα ή έχουν αποφευχθεί απόπειρες κλοπών. Ενδεικτική είναι καταγραφή σε Δελτίο Συμβάντων του Β' Θυρωρείου στην Πολυτεχνική Σχολή Ξάνθης, στις 24.7.2021, όπου δύο φορές, στις 12:40 και στις 16:30, «.....» εισήλθαν στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης και προσπαθούσαν να κλέψουν καλώδια.

4. Πολλά εκ των κτιρίων του Πανεπιστημίου βρίσκονται εκτός πόλεων. Η Πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής βρίσκεται σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων περίπου από το κέντρο της πόλης της Κομοτηνής και εκτείνεται σε έκταση 2.985.000 m². Η Πανεπιστημιούπολη της Ξάνθης βρίσκεται στην περιοχή των Κιμμερίων και σε απόσταση τριών χιλιομέτρων περίπου από το κέντρο της και εκτείνεται σε έκταση 1.354.340 m². Η Πανεπιστημιούπολη της Δραγάνας βρίσκεται δίπλα στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης (6 ο χλμ. Αλεξανδρούπολης – Μάκρης), ενώ η Σχολή Επιστημών Αγωγής στεγάζεται σε κτηριακό συγκρότημα στη Νέα Χηλή Αλεξανδρούπολης.

5. Η ανάγκη φύλαξης των εγκαταστάσεων του Δ.Π.Θ. προκύπτει και λόγω αύξησης, τα τελευταία χρόνια, της διέλευσης παράτυπων μεταναστών από την Θράκη, λόγω των πολέμων και των διώξεων που εντείνονται (συρράξεις στη Σομαλία, το Αφγανιστάν, αναζωπύρωση των συγκρούσεων στη Συρία). Απόδειξη προς τούτο αποτελεί το από 24.6.2022 έγγραφο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Ορεστιάδας, το οποίο αναφέρει: «...Επίσης, σας επισημαίνουμε ότι το σημείο όπου βρίσκονται οι παραπάνω

εγκαταστάσεις αποτελεί σημείο διέλευσης παράτυπων μεταναστών με ότι κινδύνους αυτό συνεπάγεται για τις εγκαταστάσεις των φοιτητικών εστιών Ορεστιάδας.....»

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υπό εξέταση αίτημα, η κατεπείγουσα ανάγκη θεμελιώνεται στη φύση του αντικειμένου της προς ανάθεση σύμβασης, σε συνάρτηση με την επικείμενη λήξη -στις 25.09.2022- της εν ισχύ σύμβασης παροχής υπηρεσιών Φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, διαφαίνεται ότι –κατά το χρόνο εξέτασης του αιτήματος- θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης ανάθεσης της υπό εξέταση σύμβασης, καθώς η αιτούσα ευρίσκεται στον άμεσο κίνδυνο να μη δύναται να καλύψει τις ανάγκες της ως προς την Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα από την 26.9.2022 και στο εξής.

Περαιτέρω, προκύπτει, από τα ανωτέρω παρατεθέντα, ότι η εν λόγω κατεπείγουσα ανάγκη δεν συμβιβάζεται, κατά τον χρόνο εξέτασης του αιτήματος, με τις προθεσμίες που θέτουν οι προβλεπόμενες από τον ν. 4412/2016 διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών μέσω συντετμημένων προθεσμιών (λ.χ. του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016).

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

A. Εισαγωγικώς επισημαίνεται ότι ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου. Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και

δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη νομολογία των εθνικών και κοινοτικών δικαστηρίων, δεν επιτρέπεται προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για τον λόγο ότι ο διεθνής ανοικτός διαγωνισμός στον οποίο συμπεριλαμβάνονται τα υπό ανάθεση είδη δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Και τούτο διότι το γεγονός αυτό δεν συνιστά απρόβλεπτη περίσταση, ήτοι έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός, που αντικειμενικά δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθεί σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης πείρας και λογικής κατά τον προγραμματισμό των σχετικών προμηθειών, αλλά εξέλιξη πιθανή και συνηθ. Γενικότερα, η νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, όπως και η αντίστοιχη του ΔΕΕ, αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη αυστηρότητα τη συνδρομή των προϋποθέσεων του κατεπείγοντος και ειδικότερα του απρόβλεπτου χαρακτήρα των περιστάσεων, αν και ορισμένες φορές όχι με απόλυτη συνέπεια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί εν προκειμένω το ζήτημα αν οι δικαστικές εμπλοκές που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια μιας διαγωνιστικής διαδικασίας αποτελούν απρόβλεπτο γεγονός που δικαιολογεί την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, όπου η πλειοψηφία των σχετικών δικαστικών αποφάσεων λαμβάνει αρνητική θέση (βλ. Δ. Ράικο, ό.π., σ. 327 με παραπομπή σε ΣτΕ 1747/2011, ΕΣ VI Τμ. 2776/2011, 91/2007 και 205/2007).

Γενικά παραλείψεις ή καθυστερήσεις της αναθέτουσας αρχής να προγραμματίσει και να προβεί έγκαιρα στις απαιτούμενες ενέργειες σύναψης της σύμβασης (π.χ. καθυστέρηση στην εκκίνηση της διαδικασίας), παρά την διαπίστωση της ανάγκης, έχει κριθεί ότι δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτο γεγονός (ΔΕΚ προαναφερθείσες C-394/02 σκ. 44, C-275/08 σκ. 72 και Υπόθεση 194/88R La Spazia). Ομοίως έχει κριθεί ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει απρόβλεπτο γεγονός η πλήρωση των αναγκών της αναθέτουσας αρχής αν από καιρού γνώριζε τη λήξη προηγούμενων συμβάσεων και υπήρχε η δυνατότητα έγκαιρης διενέργειας διαγωνισμού. Σημειώνεται, περαιτέρω, η κρίση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι γεγονότα, όπως η προσεχής λήξη ισχύος των συμβάσεων υπηρεσιών, ή η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτες περιστάσεις (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, κλ. Ζ 264/2010, κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009). Επιπλέον, κατά τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά απρόβλεπτη περίσταση η οποία να συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής σύμβασης (βλ. ενδεικτικά πράξεις VI Τμ. Ελ. Συν. 91/2007, 205/2007 και Τμ. IV160/2013, 182/2014). Η ανωτέρω

παρατεθείσα πάγια νομολογία, περί μη συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, συνάδει και με την με αρ. 1747/2011 Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία “κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 25 του π.δ 60/2007, δεν συνιστά απρόβλεπτο γεγονός που θα δικαιολογούσε κατ' εξαίρεση, την επιλογή από τη Διοίκηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση το γεγονός της άσκησης των προβλεπόμενων εκ του νόμου ένδικων μέσων παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας” (σκέψη 7).

Περαιτέρω, τονίζεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του προκατόχου του Δικαστηρίου της Ένωσης, τόσο η ενδεχόμενη πρόβλεψη προϋποθέσεων και εσωτερικών προθεσμιών και διαδικασιών από την ίδια τη Διοίκηση, όσο και η καθυστέρηση εκκίνησης των διαδικασιών αναθέσεως, σε περίπτωση που τέτοιες εγκριτικές διαδικασίες και προθεσμίες προβλέπονται, δε θα μπορούσαν να θεωρηθούν επαρκής λόγος για την τεκμηρίωση του κατεπείγοντος οφειλόμενου σε απρόβλεπτα γεγονότα (βλ. ΔΕΚ 2005,C-394/02 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας σκέψεις 43 και 44), ενώ αν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

Κατόπιν των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης σχετικά με την πλήρωση της προϋπόθεσης περί ύπαρξης απροβλέπτου περίπτωσης, δέον όπως κριθούν υπό το πρίσμα του κατά πόσον τα επικαλούμενα αποτελούν έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθούν, από μια επιμελή αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής.

Β. Από τα στοιχεία του φακέλου ως προς τη θεμελίωση της απρόβλεπτης περίπτωσης, ως αποτυπώνονται στο ιστορικό της παρούσας, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης επικαλείται ως προς τη συνδρομή της απρόβλεπτης περίπτωσης τα εξής:

“Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης εγκαίρως, στις 19.2.2021 (15 μήνες πριν τη λήξη της σύμβασης που βρισκόταν εκείνη τη στιγμή σε ισχύ), προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για να καλύψει τις ανάγκες του σε υπηρεσίες φύλαξης.

✓ Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη (78) του προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ «...οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει ιδίως να ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις μεγάλες συμβάσεις σε παρτίδες... Η αναθέτουσα αρχή θα έχει καθήκον να εξετάζει την ορθότητα της υποδιαίρεσης συμβάσεων σε παρτίδες και θα είναι ελεύθερη να αποφασίζει αυτόνομα, βάσει οιοδήποτε σκεπτικού κρίνει πρόσφορο, χωρίς να υπόκειται σε διοικητική ή δικαστική εποπτεία. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή

αποφασίσει ότι δεν είναι σκόπιμη η υποδιαίρεση της σύμβασης σε παρτίδες, στη χωριστή έκθεση ή στα έγγραφα της προμήθειας θα πρέπει να αναφέρονται οι κύριοι λόγοι αυτής της επιλογής...» (αιτιολογικές σκέψεις 78 και 79 οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι εναπόκειται στην ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, ανάλογα με τις ανάγκες της, να προβλέψει το διαιρετό ή όχι της υπό ανάθεσης σύμβασης και στην περίπτωση που αποφασίσει την υποδιαίρεση, οφείλει να αναφέρει τους κύριους λόγους αυτής της επιλογής «..στη χωριστή έκθεση ή στα έγγραφα της προμήθειας..». Το ίδρυμά μας, στο έγγραφο με θέμα «Σκοπιμότητα για την Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του ΔΠΘ στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα.» (το οποίο συνοδεύει το υπ' αριθ. ΔΠΘ/ΔΟΔ/ΤΠΚ/35589/4273/773/19.02.2021 έγγραφο) αναλύει τους λόγους που οδήγησαν στη σχετική απόφαση.

✓ Στην Πράξη 193/2022, το Κλιμάκιο, κατά πλειοψηφία, έκρινε ότι η μη υποδιαίρεση της σύμβασης σε τμήματα δεν αιτιολογείται επαρκώς. Μειοψήφησε (πάντως εξέφερε διαφορετική γνώμη) ο Πρόεδρος του Κλιμακίου, κατά τη γνώμη του οποίου, η μη υποδιαίρεση της σύμβασης σε τμήματα αιτιολογείται επαρκώς.

✓ Αντίστοιχα, και στην 1008/2022 Πράξη του Κλιμακίου, κατά πλειοψηφία κρίθηκε ότι η αιτιολογία της σκοπιμότητας της ενιαίας δημοπράτησης του αντικειμένου της σύμβασης πάσχει από πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης. Μειοψήφησε και πάλι η Πρόεδρος του Τμήματος, η οποία διατύπωσε την άποψη ότι «Η επιλογή του Δ.Π.Θ. να μην υποδιαιρευθεί το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης σε περισσότερα τμήματα με βάση γεωγραφικά ή άλλα κριτήρια κείται εντός των ορίων της διακριτικής του ευχέρειας, δεδομένου ότι αιτιολογείται επαρκώς ενόψει του αντικειμένου της, όπως αυτό περιγράφεται στα έγγραφα της σύμβασης, και ορθώς υιοθετήθηκε». Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, γίνεται αντιληπτό ότι προβάλλει επιτακτική και μη οφειλόμενη σε υπαιτιότητα της Αναθέτουσας Αρχής, η ανάγκη προκήρυξης διαγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 παρ. 2 εδαφ. γ του ν. 4412/2016)».

Με βάση τα ανωτέρω, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης φαίνεται να επικαλείται, ως απρόβλεπτη περίπτωση τη συνεχιζόμενη επί μακρόν νομική εμπλοκή της διαγωνιστικής διαδικασίας ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων -και συγκεκριμένα ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου- για μεγάλο χρονικό διάστημα το οποίο θα ήταν αδύνατο να έχει προβλεφθεί από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή.

Ειδικότερα, με τα στοιχεία του υποβληθέντος φακέλου και όπως αναλύεται στο Ιστορικό ανωτέρω, παρατίθεται κατά χρονολογική σειρά και με λεπτομέρειες το σύνολο των ενεργειών των αρμοδίων

υπηρεσιών της αναθέτουσας αρχής από το χρονικό σημείο διαπίστωσης της ανάγκης ανάθεσης της σύμβασης και παρατίθεται πλήρες ιστορικό της διαγωνιστικής διαδικασίας (προκήρυξη σύμβασης τον Μάιο 2021, κοινοποίηση απόφασης προσωρινού αναδόχου στα τέλη Δεκεμβρίου 2021) μέχρι την υποβολή του φακέλου για προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας στο Ελεγκτικό Συνέδριο (18.1.2022) και εν συνεχεία, κατόπιν του αρνητικού αποτελέσματος του προσυμβατικού ελέγχου στο Ελεγκτικό Συνέδριο (15.4.2022), η εμπλοκή που ξεκίνησε με την κατάθεση στις 19.4.2022 αίτησης για την ανάκληση της υπ' αριθ. 193/2022 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί της οποίας ορίστηκε ημέρα συζήτησης η 3η Μαΐου 2022 και, κατόπιν απόρριψης αυτής (Ιούνιος 2022), με την άσκηση προσφυγής αναθεώρησης (τέλη Ιουνίου 2022) ενώπιον της Ελάσσονος Ολομέλειας του ΕΣ τόσο από την αναθέτουσα αρχή όσο και από τον προσωρινό ανάδοχο, η οποία συζητήθηκε στις 25.7.2022 και έως σήμερα δεν έχει κοινοποιηθεί η σχετική απόφαση στην αναθέτουσα αρχή.

Από την ανωτέρω καταγραφή των γεγονότων καταρχήν δεν προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή καθυστέρησε αδικαιολόγητα σε κάποιο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, τουναντίον προκήρυξε εγκαίρως τη διαγωνιστική διαδικασία, αλλά η καθυστέρηση προκύπτει κυρίως από το χρονικό σημείο της αποστολής του φακέλου για προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο και εφεξής.

Βάσει των ανωτέρω, προκύπτει ότι η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία έχει διαρκέσει ήδη 17 μήνες. Καταρχάς, είναι σαφές ότι η αναθέτουσα αρχή, ακόμη και αν είχε επιδείξει άκρα επιμέλεια, δεν θα μπορούσε να γνωρίζει αντικειμενικά και με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής ότι ο προσυμβατικός έλεγχος και η μετέπειτα καθυστέρηση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα διαρκούσε τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα (ήδη σχεδόν 8 μήνες). Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, ως προς την εξέταση της συνδρομής του απροβλέπτου, πρέπει να συνεκτιμηθεί αφενός η απόφαση της αναθέτουσας αρχής να εξαντλήσει όλα τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα/βοηθήματα ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και αφετέρου η αιτιολογία στην οποία στηρίχτηκε για τη μη υποδιαίρεση σε τμήματα, η οποία έχει οδηγήσει μέχρι σήμερα σε αρνητικό προσυμβατικό έλεγχο της υπό σύναψη σύμβασης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την επιφύλαξη και εν αναμονή –σε κάθε περίπτωση- της έκδοσης της απόφασης της Ελάσσονος Ολομέλειας ως προς το θέμα αυτό.

Ειδικότερα, παρότι και οι δύο ως άνω αναφερόμενες πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου (υπ' αριθμ. 193/2022 και 1008/2022) –κατά πλειοψηφία- δεν θεώρησαν επαρκείς τους λόγους που η αναθέτουσα Αρχή επικαλείται για την μη υποδιαίρεση της σύμβασης σε επιμέρους τμήματα, η ίδια ενέμεινε στη νομιμότητα της προηγηθείσας σχετικής διαδικασίας και στην επάρκεια των λόγων της ως προς τη μη υποδιαίρεση σε τμήματα, εξαντλώντας όλα τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα/βοηθήματα και επιδιώκοντας σαφώς τη δικαστική δικαίωση, κατά τα αναλυτικώς προαναφερόμενα, ενώ ισχυρίζεται

με το υπό εξέταση αίτημα ότι «προβάλλει επιτακτική και μη οφειλόμενη σε υπαιτιότητα της Αναθέτουσας Αρχής, η ανάγκη προκήρυξης διαγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 παρ. 2 εδαφ. γ του ν. 4412/2016)».

Αναλυτικότερα, και ενώ οι υπ' αριθμ. 193/2022 και 1008/2022 Πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου κοινοποιήθηκαν στην αναθέτουσα αρχή την 15-4-2022 και την 20-6-2022 αντίστοιχα, κρίνοντας κατά πλειοψηφία, ως προς την επιλογή αυτής για μη υποδιαίρεση της σύμβασης, ότι αφενός δεν αιτιολογείται επαρκώς και ότι «...η πλημμέλεια αυτή παρίσταται ουσιώδης..», αφετέρου ότι η αιτιολογία της σκοπιμότητας της ενιαίας δημοπράτησης του αντικειμένου της σύμβασης «...πάσχει από πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης..», αντίστοιχα, εντούτοις επέλεξε την προσφυγή ενώπιον της Ελάσσονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την Αναθεώρηση της υπ' αριθμ. 1008/2022 Απόφασης του Εβδόμου Τμήματος αυτού με την οποία απορρίφθηκε η από 19.4.2022 (βλ. ιστορικό υπό παρ. 2.1) προηγούμενη προσφυγή της για την ανάκληση της υπ' αριθμ. 193/2022 πράξης του Ζ' Κλιμακίου.

Παράλληλα, η αναθέτουσα αρχή προέβη στην έγκριση αντίστοιχα δύο παρατάσεων της ως άνω αναφερόμενης εν ισχύ σύμβασης προκειμένου για την κάλυψη των αναγκών της σε φύλαξη των χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης μέχρι την 25.9.2022, ενώ διαφαίνεται ότι είχε την χρονική ευχέρεια να ξεκινήσει νέα διαγωνιστική διαδικασία (ήδη από τον Απρίλιο 2022 που κρίθηκε -για πρώτη φορά- ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης).

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, οι επικαλούμενες από την αιτούσα περιστάσεις δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στην έννοια του απροβλέπτου, ήτοι που - αντικειμενικά και με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής- δεν μπορούν να προβλεφθούν από μια αναθέτουσα αρχή που ασχολείται με τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η επίκληση από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή της συνδρομής της προϋπόθεσης του «απροβλέπτου», που προέκυψε από μια διαδικασία ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου η οποία καθυστέρησε λόγω άσκησης (και εξάντλησης) όλων των προβλεπόμενων ενδίκων βοηθημάτων/μέσων από την ίδια, συνδέεται δε εν τέλει με την επιλογή της αναθέτουσας αρχής να περιλάβει όρο στη διακήρυξη περί μη υποδιαίρεσης της σύμβασης σε τμήματα, όρος που κρίθηκε (χωρίς η Αρχή να υπεισέρχεται στην ουσία της εξέτασης της επάρκειας της αιτιολογίας περί μη υποδιαίρεσης σε τμήματα λόγω της εκκρεμοδικίας στο Ελεγκτικό Συνέδριο), -μέχρι σήμερα τουλάχιστον και κατά πλειοψηφία- από το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι δεν αιτιολογήθηκε επαρκώς, γεγονός για το οποίο διαφαίνεται ότι υφίσταται και ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, όπως αναλυτικά αναφέρεται παρακάτω κατά την εξέταση της τέταρτης (iv) προϋπόθεσης της επικαλούμενης νομικής βάσης (Πρβλ. αντιστοίχως και σε Δ81/2021 γνώμη της Αρχής).

Σε κάθε περίπτωση δε, επαναλαμβάνεται η ανωτέρω αναφερθείσα νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την καθυστέρηση εκκίνησης της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, για λόγους που άπτονται «...προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες...», καθώς και του Συμβουλίου της Επικρατείας όπου “κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 25 του π.δ 60/2007, δεν συνιστά απρόβλεπτο γεγονός που θα δικαιολογούσε κατ' εξαίρεση, την επιλογή από τη Διοίκηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση το γεγονός της άσκησης των προβλεπόμενων εκ του νόμου ένδικων μέσων παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας” (σκέψη 7), που δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως επαρκής λόγος για την τεκμηρίωση του κατεπείγοντος οφειλόμενου σε απρόβλεπτα γεγονότα.

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της εφαρμοστέας διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, θα πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλεται σε απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελεί σε αιτιώδη σύνδεσμο.

Ως παρατέθηκε ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή θεωρεί ως απρόβλεπτη περίπτωση, την συνεχιζόμενη επί μακρόν δικαστική εμπλοκή και του απαιτούμενου για την ολοκλήρωση αυτής χρονικού διαστήματος τα οποία φαίνεται να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με την αδυναμία της αναθέτουσας αρχής να καλύψει την ενεστώσα κατεπείγουσα ανάγκη παροχής των αιτούμενων υπηρεσιών, ο απρόβλεπτος χαρακτήρας των οποίων, ωστόσο, όπως αναλύθηκε ανωτέρω, δεν θεμελιώνεται.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Αναφορικά με την εν λόγω προϋπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, το γεγονός ότι οι περιστάσεις που επικαλείται δεν απορρέουν σε καμία περίπτωση από δική της ευθύνη επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι «*Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης εγκαίρως, στις 19.2.2021 (15 μήνες πριν τη λήξη της σύμβασης που βρισκόταν εκείνη τη στιγμή σε ισχύ), προκήρυξε [εκκίνησε τις διαδικασίες για, κατά το ορθότερο] ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για να καλύψει τις ανάγκες του σε υπηρεσίες φύλαξης*».

Κατά τα αναλυτικώς αναφερθέντα ανωτέρω (πρβλ. Ιστορικό), η αναθέτουσα αρχή προέβη εγκαίρως στην προκήρυξη ηλεκτρονικού ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού άνω των ορίων (διακήρυξη αριθμ. 691/2021 η οποία δημοσιεύτηκε το Μάιο 2021) για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και

Ορεστιάδα, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 5.07.2021, και με κοινοποίηση της κατακυρωτικής απόφασης στον προσωρινό ανάδοχο στις 23.12.2021.

Με το από 18.1.2022 έγγραφο του Αντιπρύτανη Οικονομικών, Προγραμματισμού & Ανάπτυξης διαβιβάστηκε το σχέδιο Σύμβαση και όλο το υλικό του Διαγωνισμού στο Ζ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προκειμένου να υποβληθεί στο σχετικό έλεγχο νομιμότητας.

Εν συνεχεία και όπως αναλυτικώς αναδείχτηκε ανωτέρω, δεν προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή καθυστέρησε αδικαιολόγητα σε κάποιο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, τουναντίον την προκήρυξε εγκαίρως. Ωστόσο, η καθυστέρηση προκύπτει κυρίως από το χρονικό σημείο της αποστολής του φακέλου για προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο και εφεξής, καθώς, αφού απέβη αρνητικός ο προληπτικός έλεγχος νομιμότητας (Απρίλιος 2022), η αναθέτουσα αρχή επέλεξε να εξαντλήσει όλα τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα/βοηθήματα ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιδιώκοντας τη δικαστική δικαίωση, ενώ θα μπορούσε λ.χ. σε εκείνο το χρονικό σημείο να έχει προκηρύξει νέα διαγωνιστική διαδικασία με συντετμημένες προθεσμίες (π.χ. του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016) η οποία να έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα *[δεδομένου ότι, όπως ρητά αναφέρει στο αίτημα η αναθέτουσα αρχή, «[...] η ολοκλήρωση, εφόσον απαιτηθεί, νέας διαγωνιστικής διαδικασίας (ανοικτή διαδικασία με συντόμευση προθεσμιών), εκτιμάται σε 6 μήνες»]*.

Για το εντωμεταξύ χρονικό διάστημα, η αναθέτουσα αρχή προέβη στην έγκριση αντίστοιχα δύο παρατάσεων της ως άνω αναφερόμενης εν ισχύ σύμβασης, προκειμένου για την κάλυψη των αναγκών της σε φύλαξη των χώρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης μέχρι την 25.9.2022, ενώ διαφαίνεται, όπως προαναφέρθηκε, ότι είχε την χρονική ευχέρεια να ξεκινήσει νέα διαγωνιστική διαδικασία (ήδη από τον Απρίλιο 2022 που κρίθηκε -για πρώτη φορά- ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης).

Συνεπώς και παρά τους ισχυρισμούς της, διαφαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή έχει ευθύνη για την καθυστέρηση που προκλήθηκε, καθυστέρηση που συνδέεται –όπως προαναφέρθηκε- και με την αρχική επιλογή της να μην υποδιαίρει τη σύμβαση σε τμήματα, το οποίο κρίθηκε –μέχρι σήμερα τουλάχιστον και κατά πλειοψηφία- από το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι δεν συνοδεύεται από επαρκή αιτιολογία *[Επαναλαμβάνεται ότι η Αρχή δεν υπεισέρχεται στην ουσία της εξέτασης της επάρκειας της αιτιολογίας της αναθέτουσας αρχής περί μη υποδιαίρεσης σε τμήματα]*.

Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω και δεδομένης της επιλογής της αναθέτουσας αρχής να εξαντλήσει όλα τα ένδικα βοηθήματα ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαφαίνεται να υπάρχει ευθύνη της ως προς την καθυστέρηση που σημειώθηκε και εν γένει ως προς τις περιστάσεις που επικαλείται για την

αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης που προκύπτει μετά την 25-9-2022 (Πρβλ. αντιστοίχως και σε Δ81/2021 γνώμη της Αρχής).

(ν) Ως προς την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο:

Εν προκειμένω, ανεξαρτήτως του εάν το εξεταζόμενο αίτημα της εν λόγω αναθέτουσας αρχής προβάλλεται στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, κατά τον σχετικό ορισμό του νόμου, πάντως, σε κάθε περίπτωση, παρέλκει η εξέτασή του, λόγω μη συνδρομής προηγούμενων σωρευτικά απαιτούμενων προϋποθέσεων.

IV. Συμπέρασμα

12. Ενόψει των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει:

Την μη παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατά το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, επί του εξεταζομένου αιτήματος του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης προκειμένου να προβεί σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης «Παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στις πόλεις Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα», εκτιμώμενης αξίας 306.240,78 χωρίς ΦΠΑ (379.738,56€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) αντίστοιχα, λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 8 Σεπτεμβρίου 2022

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης

30

